

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۹۰

*	*

شماره پرونده:

پایه :	۵	موضوع :	اصول ۲
تاریخ :	۹۰/۳/۱۷	ساعت :	۱۸
نتیجه:	به عدد	به حروف	
بازبینی:			

نام : نام خانوادگی : نام پدر :
 متولد : ش . شناسنامه : صادره :
 شهرستان : مدرسه محل تمصیل :

نام کتاب: اصول الفقه، از ابتدای الباب السابع (مجمّل و مبین) تا اجتماع امر و نهی

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. گزینه غلط را مشخص کنید.

- أ. حسن و قبح به معنای کمال و نقص، هم صفت افعال هم صفت متعلقات آنها واقع می شود.
- ب. حسن و قبح به معنای ملائمة و منافرة، هم صفت افعال هم صفت متعلقات آنها واقع می شود.
- ج. حسن و قبح به معنای مدح و ذمّ، هم صفت افعال هم صفت متعلقات آنها واقع می شود.
- د. حسن و قبح به معنای مدح و ذمّ، فقط صفت افعال اختیاری است.
۲. کدام گزینه در مورد قضایای «العدل حسن» و «الظلم قبیح» صحیح است؟
- أ. از قضایای اولیه هستند
- ب. لازم نیست هر عاقلی (لو خلی ونفسه) به مضمون آنها حکم کند
- ج. برای آنها واقع خارجی وجود دارد
- د. حاکم بر آنها عقل نظری است
۳. کدام گزینه، مقدمه الوجوب است؟
- أ. الاستطاعة بالنسبة إلى الحجّ
- ب. السفر بالنسبة إلى الحجّ
- ج. الوضوء بالنسبة إلى الصلاة
- د. الركوع بالنسبة إلى الصلاة
۴. در عمل به اماره با انکشاف یقینی خطا، نظر معروف امامیه نسبت به اجزاء چیست؟
- أ. مطلقاً مجزی است
- ب. مطلقاً مجزی نیست
- ج. فقط در احکام مجزی است
- د. فقط در موضوعات مجزی است

تشریحی:

۱. دلیل کسانی که قائل به اجمال آیه شریفه «حرمت علیکم امهاتکم» شده‌اند، نوشته، آن را پاسخ دهید.

۲. مراحل چهارگانه بحث در مستقلات عقلیه را به ترتیب بنویسید.

* استدلال عدلیه بأن الحسن والقبح لو كانا لا یثبتان الا من طریق الشرع فهما لا یثبتان أصلاً حتی من طریق الشرع.
۳. بهترین تصویر برای استدلال فوق را به نظر مرحوم مظفر بیان کنید.

۴. أ. اسباب حکم عقل به حسن و قبح را به همراه مثال بنویسید. ب. آیا حسن و قبح سببش هرچه باشد داخل در محل نزاع است؟ توضیح دهید.

* وإنما وقع الخلاف فی مسألة الإجزاء فیما إذا كان هناك أمران أمرٌ أوّلی واقعی لم یمثله المکلف إمّا لتعدّره علیه أو لجهله به وأمرٌ ثانوی إمّا اضطراری وإمّا ظاهری فإنّه إذا امتثل المکلف هذا الأمر الثانوی ثم زال الاضطرار أو الجهل صحّ الخلاف فی کفایة ما أتى به امتثالاً للأمر الثانی عن امتثال الأمر الأوّل.
۵. ضمن توضیح عبارت، مراد از امر اوّلی واقعی و ثانوی را بیان کنید.

۶. با توجه به محل نزاع در مقدمه واجب، ادله کسانی را بنویسید که می گویند محل نزاع، شامل مقدمه داخلیه نمی شود.

* ورد فی الشریعة وجوب بعض المقدمات قبل زمان ذیها کوجوب قطع المسافة للحجّ قبل حلول آیامه ولكن یرد هنا أنّ وجوب المقدمه تابع لوجوب ذیها فکیف یفرض الوجوب التابع فی زمان سابق علی زمان فرض الوجوب المتبوع.
۷. ضمن تقریر اشکال فوق، پاسخ مصنف به آن را بنویسید.

* لا بدّ أن يفرض الوضوء عبادة قبل فرض تعلق الأمر الغيرى به؛ لأنّ الأمر الغيرى إنّما يتعلّق بالوضوء العبادى بما هو عبادة، لا بأصل الوضوء بما هو، فلم تُنشأ عباديته من الأمر الغيرى حتى يقال إنّ عباديته لا تلائم توصّلية الأمر الغيرى.

۸. با توجه به عبارت، چگونه غيرى بودن مقدمه با عبادى بودن آن قابل جمع است؟ توضيح دهيد.

* اختلفوا فى أنّ الأمر بالشىء هل يقتضى النهى عن ضده أو لا يقتضى على أقوال.

۹. با توجه به عبارت، محلّ نزاع را در بحث ضدّ توضيح داده، منظور از «اقتضاء»، «ضرر» و «نهى» را تشریح کنید.